

Rågelund Efterskole
Att.: Forstander og bestyrelse

Styrelsen for Undervisning og
Kvalitet
Kontor for Frie Skoler

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00
E-mail: stuk@stukovm.dk
www.stukovm.dk
CVR nr.: 29634750

Afslutningsbrev i styrelsens tilsynssag med Rågelund Efterskole

Dato: 18. marts 2022
Sags nr.21/23611

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har gennemført et tematisk tilsyn med stå mål med-kravet på fem prøveafholdende efterskoler med samlet særligt undervisningstilbud, herunder Rågelund Efterskole.

Styrelsen har sammenholdt sine oplysninger om Rågelund Efterskole med reglerne i lov om efterskoler og frie fagskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 1903 af 6. oktober 2021 (efterskoleloven).

Det er styrelsens vurdering, at Rågelund Efterskole tilbyder sine elever undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen inden for den obligatoriske fagrække og i folkeskolens øvrige obligatoriske emner.

Styrelsen afslutter på denne baggrund tilsynet med Rågelund Efterskole.

Styrelsens vurdering og det grundlag, den hviler på, er nærmere uddybet nedenfor. Det relevante retsgrundlag er anført i bilaget.

Baggrund

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet fører i medfør af § 52, stk. 1, i efterskoleloven, statens tilsyn med efterskoler, der modtager statstilskud efter loven. Styrelsens tilsyn omfatter blandt andet stå mål med-kravet.

Styrelsen fører tilsyn med, hvorvidt efterskoler, der optager elever, der er undervisningspligtige i henhold til folkeskoleloven, tilbyder disse elever en undervisning, som står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen (stå mål med-kravet), jf. efterskolelovens § 2. Efterskoler kan dermed enten fastsætte egne slutmål for fagene eller fagområderne, eller de kan følge kompetencemål og færdigheds- og vidensområder fra Fælles Mål for folkeskolen. Egne slutmål skal være sammenlignelige med og af samme kvalitet som kompetencemålene fra Fælles Mål.

På efterskoler med samlet særligt undervisningstilbud kan skolen, for de elever, skolen modtager tillægstakst 1 eller 2 til, anvende Fælles Mål fra tidligere klassetrin, end dem eleverne går på, eller formulere egne slutmål i de enkelte fag, der kan sammenlignes med kompetencemålene fra tidligere trin i fagene.

Sagens faktiske omstændigheder

Styrelsen meddelte den 6. december 2022 Rågelunds Efterskole, at skolen var udtaget til et tematisk tilsyn med undervisningen i 8. og 9. klasse på prøveafholdende efterskoler, som er godkendt med samlet særligt undervisningstilbud.

Styrelsen oplyste, at den ville undersøge, om skolerne tilbyder en undervisning, som står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, herunder i specialundervisningen i folkeskolen. Styrelsen ville fokusere på skolernes planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisningen, herunder også skolernes vurdering af elevernes niveau og støttebehov.

Styrelsen bad samtidig skolen om at fremsende oplysninger vedrørende skolens særlige tilbud, skolens elevgruppe, fritagelsespraksis, medarbejderkompetencer, evalueringspraksis og vejledning til videre færd efter efterskoleopholdet.

Ifølge Rågelunds hjemmeside er skolen for normalt begavede unge på 14 til 18 år med læse- og staveproblemer. Skolen anvender Fælles Mål og fører til prøve.

Skolens redegørelse

Styrelsen har den 7. januar 2022 modtaget skolens oplysninger om de ovenfor anførte temaer, herunder også skemaer for de kommende måneder. Den 25. januar 2022 har skolen eftersendt et eksempel på skolens evaluering af en elev, der var fritaget for en stor del af prøverne i 9. klasse.

Skolen har oplyst for, at den har plads til 94 elever, og at den optager elever med læse- og staveproblemer. På skolen tilpasses undervisningen den enkelte elev, og det arbejdes for alle elevers vedkommende med de tekniske hjælpemidler til læsning og skrivning, der er indeholdt i AppWriter.

Skolens visitationsproces består bl.a. af korte besøg på skolen af elev og forældre før skolestart. Her drøftes gensidige forventninger, evt. særlige støttebehov og evt. andre diagnoser end dysleksi. Derefter sammensætter skolen sin elevgruppe med målet om en ligelig fordeling på køn og på 9. og 10. klasse.

Skolen har redegjort for, at i skoleåret 2020/2021, hvor skolen havde optaget 94 elever, gik 18 elever ud i løbet af skoleåret, og der kom ni nye elever ind. I indeværende skoleår var der pr. januar måned gået syv elever ud, og der var kommet fire nye til.

Om fritagelser for fag og prøver har skolen oplyst, at den fritager elever for tysk, hvis eleven selv, forældrene og faglæreren mener, at dette er bedst for eleven. Skolen gør opmærksom på de konsekvenser, et fravalg af 2. fremmedsprog har. Derudover har skolen i helt særlige tilfælde elever, der ikke kan gå til alle prøverne i 9. klasse. Ved fritagelse for prøver involveres også elevens forældre, og skolen gør opmærksom på konsekvenserne i forhold til videre uddannelse.

Skolen har forklaret, at den tidligere har været prøvofri, men at den i skoleåret 2020/2021 er overgået til at være prøveafholdende. Skolen forventer, at alle skolens nuværende elever i 9. klasse går til FP9 til sommer.

Skolen har fremsendt en oversigt over personalets kompetencer. Heraf ses, at samtlige lærere, på nær én valgfaglærer, er læreruddannede. Af det undervisende personale har halvdelen gennemført et eller to moduler af en pædagogisk diplomuddannelse inden for ordblindhed. Skolen har fokus på, at alle ansatte er kompetente til at arbejde med børn og unge med dyslektiske udfordringer.

Om evaluering har skolen redegjort for, at den løbende evaluerer for at kunne tilrettelægge med en tilstrækkelig grad af differentiering. Desuden afholder skolen terminsprøver to gange om året, hvilket supplerer den viden og data, lærerne har fra den daglige undervisning. Dette danner udgangspunktet for standpunktskarakterer og formidles til forældrene ved forældresamtaler.

Skolen har sendt et eksempel på et efterskolebevis, der indeholder en skriftlig evaluering af en elev, der er blevet fritaget for en del af prøverne. Efterskolebeviset indeholder en otte-siders evaluering og behandler alle de fag, eleven er fritaget for prøve i.

Om vejledning har skolen forklaret, at det er en integreret del af skolens undervisning. Eleverne i 8. og 9. klasse er også i erhvervspraktik, og de har en årlig emneuge, som vedrører erhvervsuddannelserne. Skolen sørger for, at eleverne får oprettet og udarbejdet det relevante materiale i forhold til at søge optagelse på en ungdomsuddannelse. Skolen har ikke oplysninger om tidligere elevers videre forløb. Styrelsen kan på hjemmesiden uddannelsesstatistik.dk se, at 86,1 % af de 9.-klasseselever, der gik på skolen i 2016/2017, 15 måneder senere var indskrevet på en ungdomsuddannelse. For årgangen 2017/2018 var tallet 78,9 %.

Styrelsens besøg på skolen

Styrelsen aflagde den 11. januar 2022 et anmeldt tilsynsbesøg Rågelund Efterskole. Her observerede styrelsen undervisning og holdt møde med skolens forstander og administrative leder.

Styrelsen observerede undervisning på seks forskellige hold i fagene dansk, matematik, engelsk og kristendom. Der var mellem 6 og 13 elever tilstede, færrest på de hold, hvor undervisningen foregik på det laveste niveau. Der blev anvendt klassetrinssvarende undervisningsmaterialer i alle lektioner. Mange af lektionerne begyndte med en rammesætning af lektionens indhold, der blev i de fleste lektioner varieret i arbejdsmetoder i løbet af timen, og i dobbelttimen blev der indlagt en kort pause med udluftning. Et eksempel på den strukturerede planlægning var, at eleverne i den ene time fik lektier for, som kunne laves samme aften, hvor læreren ville være til stede i lektiecaféen. Eleverne deltog aktivt i de igangsatte undervisningsaktiviteter. I en stor del af de observerede timer, var der tydeligt fokus på elevernes ordblindhed, fx blev eleverne mindet om at bruge AppWriter, mindet om, at de kunne indtale deres sætninger, nogle lærere læste højt for holdet, hjalp eleverne med at stave og udtalte ord med tydeligt artikuleret forlyd, hvis eleverne skulle finde et bestemt ord på skærmen og klikke ind på det.

Styrelsen holdt derefter møde med skolens forstander og administrative leder, der også er vejleder og lærer. Skolen fortalte om sin målgruppe, at den spænder fra elever med gode skoleoplevelser, hvor eleven evt. har fået god hjælp til at anvende de tekniske ordblinderedskaber, til elever, der har haft mange nederlag og dårlige oplevelser i deres hidtidige skoleforløb. Skolen fortalte, at det er en stor faktor for trivslen, at alle elever på skolen er ordblinde, hvorved ordblindhed bliver normalen. Skolen vurderede, at de elever, der søger skolen, er fagligt stærkere end tidligere, nu hvor skolen har ændret sig fra at være en prøvofri skole til at være prøveafholdende. Samtidig optager skolen også enkelte elever med et støttebehov på mere end 9 timer, eksempelvis elever, der ud over dysleksi også har ADHD eller Aspergers.

Skolen har besluttet, at den fra næste skoleår ikke vil optage elever til 8. klasse, da disse typisk ikke passer godt ind i flokken af 9. og 10. klasseselever. Om elevgennemstrømningen fortalte skolen, at den oplever, at nogle forældre hurtigt træffer beslutningen om at tage deres børn ud af skolen, nogle gange inden skolen kan nå at arbejde med de problematikker, eleven oplever.

Skolen har stort fokus på, at medarbejderne har kompetencer inden for ordblindhed. Ved ansættelser oplyser skolen, at den forventer, at en kommende medarbejder efteruddanner sig inden for området. Skolen

ønsker, at medarbejderne har samme pædagogiske tilgang til undervisningen.

Skolen oplyste, at der i gennemsnit er ca. 12 elever på hvert hold, og at eleverne i dansk, matematik og engelsk inddeles på hold efter niveau. I de øvrige fag er der ikke holddeling. Eleverne deles op på baggrund af en samtale og et undervisningsforløb, da skolen gerne vil undlade, at give eleverne en test i starten af skoleåret.

Vejledningsindsatsen foregår bl.a. i en ugentlig skemalagt vejledning. Indholdet afhænger af tidspunkt på året, fx om eleverne er på vej i praktik eller skal til at søge ind på en ungdomsuddannelse. Skolen oplyste, at den hjælper eleverne med at forstå, at vejene til et bestemt job kan være forskellige, og at man eksempelvis efter en erhvervsuddannelse kan læse videre. Skolens elever starter typisk på EUD, men også HF og HF for ordblinde bliver hyppigt valgt. Enkelte kommer på en gymnasial ungdomsuddannelse.

På mødet bad skolen om vejledning i forhold til prøvefritagelser, og styrelsen har efterfølgende telefonisk vejledt skolen om dette emne. Herunder har styrelsen oplyst, at kun elever med svære indlæringsvanskeligheder kan fritages for prøven, og at skolen har mulighed for at tilrettelægge prøverne på måder, der skaber mest mulig tryghed for usikre elever. Derudover har styrelsen oplyst om mulighederne for at aflægge semesterprøve. Styrelsen kan desuden oplyse, at skolen skal udarbejde en beskrivelse af elevens standpunkt i det fag eller dele af fag, der er givet fritagelse for, en beskrivelse af evalueringsformen samt resultaterne af denne evaluering. Det er ikke et krav, at skolen laver en beskrivelse i de fag, den pågældende elevs klasse ikke har udtrukket.

Styrelsens vurdering

Fagene i 8. og 9. klasse

Det er på det foreliggende grundlag styrelsens vurdering, at Rågelund Efterskoles undervisning i fagene står mål med undervisningen i folkeskolen.

Styrelsen har i sin vurdering lagt vægt på, at der undervises i alle fagene med et timetal, der er tæt på folkeskolens timetal, og at eleverne er i små klasser, hvilket giver bedre tid til den enkelte elev. Skolen følger Fælles Mål, og fagene er i indholdsplanen beskrevet med bl.a. mål, formål og evalueringsformer. Eleverne evalueres jævnligt i alle fag.

Styrelsen har også lagt vægt på, at den observerede undervisning generelt bar præg af god struktur og planlægning, og at lektionerne umiddelbart vidnede om et godt undervisningsmiljø med gode lærer-elev relationer og gode indbyrdes relationer imellem eleverne. Desuden var der et klart fokus på at understøtte elevernes brug af ordblinderedskaber.

Kontaktoplysninger

Hvis I har spørgsmål til dette brev, er I velkomne til at kontakte enten fuldmægtig Helene R. Kirstein op telefon 21 80 29 54 eller pædagogisk konsulent Lene Ingsø Laursen på telefon 25 28 48 40. I kan også sende en mail til KFS@stukuvn.dk.

Med venlig hilsen

Lene Ingsø Laursen
Pædagogisk konsulent
Kontor for Frie Skoler
Direkte tlf. +45 25 28 48 40
lene.laursen@stukuvn.dk

Relevant retsgrundlag

- Lov om efterskoler og frie fagskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 1903 af 6. oktober 2021.
- Bekendtgørelse om folkeskolens prøver, BEK nr 1858 af 27/09/2021

Relevante indholdsbestemmelser m.v.

Stå mål med-kravet

Lov om efterskoler og frie fagskoler § 2, stk. 1 -3.:

”§ 2. Optager en skole elever, der er undervisningspligtige i henhold til folkeskoleloven, skal skolen tilbyde disse elever en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Skolen fastsætter for disse elever slutmål for de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, og for folkeskolens obligatoriske emner.

Stk. 2. Tilbyder skolen undervisning for elever på 8. klassetrin, fastsætter den for sådanne elever på 8. klassetrin mål for undervisningen i geografi, biologi og fysik/kemi (delmål).

Stk. 3. I det omfang skolen ikke har fastsat slutmål, jf. stk. 1, og delmål, jf. stk. 2, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, gælder de kompetencemål og færdigheds- og vidensområder (Fælles Mål), der er fastsat for undervisning i folkeskolen.”

Relevante tilsynsbestemmelser

Lov om efterskoler og frie fagskoler § 52, stk. 1:

”§ 52. Børne- og undervisningsministeren fører tilsyn med skoler, der modtager statstilskud efter denne lov, og kan indhente de nødvendige oplysninger til dette brug, jf. § 52 a. Finder børne- og undervisningsministeren, at en skoles virksomhed ikke er i overensstemmelse med denne lov, de regler eller aftaler, der er fastsat eller indgået i henhold til loven, kan ministeren udstede påbud til skolen om at ændre den pågældende virksomhed.”

Fritagelse for prøve

Bekendtgørelse om folkeskolens prøver, § 38 og 41

§ 38. Afgørelse om fritagelse for aflæggelse af prøve skal ledsages af en beslutning om, hvordan elevens udbytte af undervisningen kan evalueres på anden vis. Evalueringen, der skal træde i stedet for prøven, skal finde sted i samme prøvetermin. Er en elev fritaget for prøveaflæggelse i et fag, der ikke bliver udtrukket til prøve, skal der ikke ske en evaluering af elevens udbytte af undervisningen i dette fag.

§ 41. For hver prøve, der er givet fritagelse for, udarbejder skolens leder en kort redegørelse for, på hvilket grundlag elevens udbytte af undervisningen er evalueret.

Stk. 2. I redegørelsen indgår en beskrivelse af elevens standpunkt i det fag eller dele af fag, der er givet fritagelse for, en beskrivelse af evalueringsformen samt resultaterne af denne evaluering.